

Provinciale rapportage Recreatief fietsen

Zeeland

2019

Stichting Landelijk
Fietsplatform

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Landelijk Fietsplatform. Deze is tot stand gekomen met financiële bijdragen van het Ministerie IenW en de provincie Zeeland.

Gegevensverwerking en teksten: De Afdeling Onderzoek - Monica Wagenaar
Opmaak: Buro 28 – Leonie Nennie
September 2019

Overname van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. Deze uitgave is met zorg samengesteld uit informatie van diverse bronnen. Stichting Landelijk Fietsplatform en De Afdeling Onderzoek en Buro 28 kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor fouten of onvolkomenheden en eventueel daaruit voortvloeiende schade.

Een digitale versie van deze publicatie kan worden aangevraagd via info@fietsplatform.nl.

Inhoud

Colofon	2
Voorwoord	4
1 Fietsen in het algemeen	5
1.1 Redenen recreatieve fietstocht Zeeuwen	5
1.2 Fietsgebruik	5
1.3 Typen fietsen	6
1.3.1 Gebruik verschillen typen fietsen en frequentie	6
1.3.2 Speed pedelec	6
1.4 Fietsroutes	6
1.4.1 Aanbod fietsknooppunt- en LF-routes	6
1.4.2 Bekendheid routes en routevoorzieningen	7
1.5 Economisch belang	7
1.5.1 Verkoop fietsen	7
1.5.2 Bestedingen recreatieve fietsactiviteiten en fietsvakanties	8
1.5.3 Overige uitgaven aan recreatief fietsen	8
2 Fietsdagtochten	9
2.1 Participatie	9
2.2 Aantal fietstochten	9
2.3 Frequentie	10
2.3.1 Frequentie Zeeland en Nederland	10
2.3.2 Frequentie naar leeftijd	10
2.4 Kenmerken fietstochten	11
2.5 Fietsomgeving	11
2.6 Profiel recreatieve fietser	11
2.6.1 Demografische kenmerken	11
2.6.2 Leisure Leefstijlen	12
2.7 Waardering recreatieve fietstocht	13
2.8 Stops onderweg	13
2.9 Gebruik fietsroutes en hulpmiddelen	14
2.9.1 Gebruik knooppuntroutes	14
2.9.2 Gebruik hulpmiddelen	14
2.10 Uitgaven tijdens recreatieve fietstochten	14
3 Fietsen en vakantie	16
3.1 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties	16
3.2 Soort fietsvakanties	17
3.3 Routegebruik tijdens de vakantie	18
3.3.1 Bekendheid routes	18
3.3.2 Gebruik routes tijdens de vakantie	18
3.3.3 Gebruikte LF-routes tijdens laatste fietstrektocht	19
3.4 Vakantieduur en vervoermiddel fietsvakantie	20
3.5 Afstand fietstrektocht	20
3.6 Profiel fietsvakantieganger	21
3.7 Logiesvorm fietsvakantieganger	22
3.8 Typering vakantie en activiteiten	23
3.8.1 Type vakantie	23
3.8.2 Afgelegde bezoeken en ondernomen activiteiten	23
3.9 Waardering fietsen tijdens de vakantie	24
3.10 Uitgaven aan fietsvakanties	25
3.10.1 Totale uitgaven	25
3.10.2 Uitgaven per categorie	25
Samenvatting kengetallen	26
Bronnen toegelicht	27

Voorwoord

Voor u ligt de ‘Provinciale rapportage recreatief fietsen’ van het Fietsplatform. Deze rapportage bundelt feiten en cijfers over het recreatief fietsen, zowel landelijk als provinciaal, uit diverse onderzoeken.

Binnen het recreatief fietsen zijn verschillende vormen te onderscheiden: dagtochten, specifieke fietsvakanties en vakanties waarin een fietstocht wordt ondernomen. Bij specifieke fietsvakanties is zoveel mogelijk onderscheid gemaakt tussen fietstrekvakanties (waarbij men van de ene plaats naar de andere fietst) en standplaatsfietsvakanties (fietsvakanties vanaf één adres).

Samen met andere organisaties het recreatieve fietsen in Nederland bevorderen en stimuleren is één van de doelstellingen van het Fietsplatform. Goede monitoring is daarbij van groot belang. Dit doen we onder meer via de tweejaarlijkse Kwaliteitsmonitor. Daarnaast verzamelen we al vele jaren landelijke cijfers over het recreatief fietsen en zetten we actief in op kennisdeling. Dit laatste wordt gefinancierd door het Rijk. Provinciale uitsplitsing van cijfers financiert het Rijk echter niet mee.

De provincie Zeeland heeft het Fietsplatform gevraagd een provinciale rapportage van de feiten en cijfers rondom het recreatief fietsen te leveren. Deze publicatie, een op maat gemaakte rapportage voor de provincie Zeeland, is hiervan het eindresultaat.

In voorliggende complete provinciale rapportage vindt u onder andere nieuwe cijfers van het Continu Vakantie Onderzoek (CVO) en het Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO) van NBTC-NIPO Research. Ook zijn de uitkomsten van ons eigen onderzoek naar fietstrektochten in Nederland in het rapport opgenomen. In aanvulling op de provinciale rapportage ontvangt u een geactualiseerde versie van de factsheet ‘Recreatief fietsen’. Hierin zijn de belangrijkste landelijke en provinciale cijfers verzameld.

Wij hopen dat de inzichten uit deze rapportage u helpen bij het doorontwikkelen van recreatief fietsbeleid en recreatieve fietsproducten in uw provincie. We wensen u daarbij veel succes.

Stichting Landelijk Fietsplatform

Eric Nijland, directeur

1 Fietsen in het algemeen

Nederland staat bekend als echt fietsland. Nederlanders stappen graag op de pedalen. Ze fietsen voor het plezier, om ergens te komen en ook voor hun gezondheid. Het fietsen voor het plezier - vanaf het huisadres of vanaf het vakantieadres - wordt recreatief fietsen genoemd. Fietstochten waarbij de fiets vooral gebruikt wordt als vervoersmiddel naar bijvoorbeeld school, werk of winkel, worden utilitaire fietstochten genoemd. Dit rapport beperkt zich tot de recreatieve fietstochten van Nederlanders tijdens vakantie en vrije tijd.

1.1 Redenen recreatieve fietstocht Zeeuwen¹

Er zijn diverse redenen om voor het plezier te gaan fietsen. Voor de inwoners van Zeeland ontlopen 'ontspanning' (25%) en 'er even tussenuit' (25%) en 'buiten willen zijn' (23%) elkaar niet veel als belangrijkste reden om voor het plezier te gaan fietsen.² Landelijk wordt 'ontspanning' duidelijk het meest genoemd.

Top 5 redenen		Zeeland	Nederland
1	Ontspanning	25%	31%
2	Er even tussenuit	25%	14%
3	Buiten willen zijn	23%	17%

Landelijk staat 'natuurbeleving' op de vierde plek (9%) en worden 'gezondheid' en 'conditie op peil houden' beide door 6% van de respondenten genoemd.

1.2 Fietsgebruik

Nederland telt in 2019 17,3 miljoen inwoners en telde in 2017 22,8 miljoen fietsen. Dit komt neer op gemiddeld 1,3 fiets per persoon.³ Ongeveer de helft van de Nederlanders fietst wel eens voor het plezier; dit zijn bijna 8,1 miljoen Nederlanders. Daarnaast gaan 941.000 Nederlanders wielrennen of mountainbiken.⁴

De Nederlanders die voor het plezier fietsen stapten in 2018 191 miljoen keer op de pedalen (193 mln in 2015). Mountainbikers en wielrenners maken samen circa 25 miljoen tochten in 2018 (23 mln in 2015) Dit is exclusief de activiteiten die vanaf een vakantieadres worden ondernomen.⁵ In 2018 ondernamen Nederlanders bijna 1,1 miljoen fietsvakanties in eigen land, dit zijn vakanties waarbij tijdens minimaal de helft van de dagen gefietst wordt en/of vakanties die door de consument als fietsvakantie gezien worden.⁶

¹ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

² Door de kleine steekproef voor Zeeland moeten deze percentages vooral als indicatie gezien worden.

³ CBS, Bevolking; kerncijfers, 2019 en Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2018-2019, 2018. Meest recente schatting van het aantal fietsen in Nederland heeft betrekking op 2017, dit aantal is gebruikt voor de berekening van het aantal fietsen per persoon.

⁴ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

⁵ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2015 en 2018.

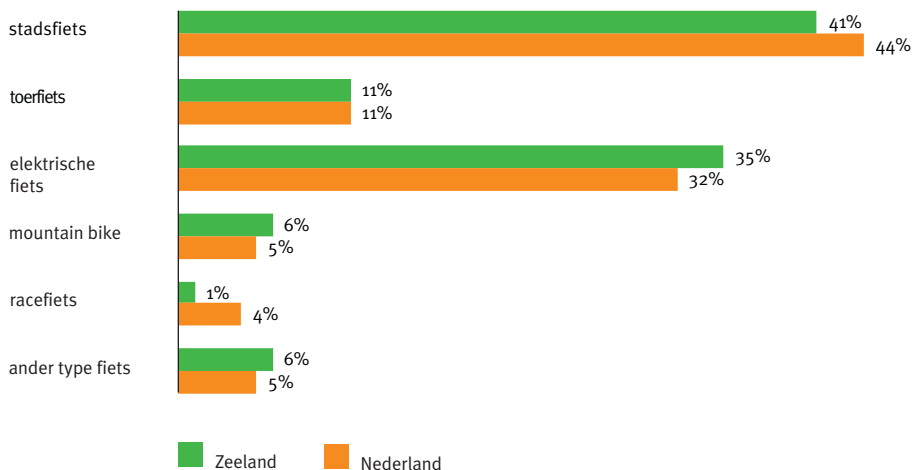
⁶ NBTC-NIPO Research, Continu Vakantieonderzoek (CVO) april-september 2018 i.o.v. Fietsplatform, 2018.

1.3 Typen fietsen

1.3.1. Gebruik verschillende typen fietsen en frequentie

Tijdens ongeveer een derde (32%) van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt gebruik gemaakt van een elektrische fiets, 44% van de fietsers gebruikte de stadsfiets. Tijdens fietstochten in Zeeland wordt wat vaker dan gemiddeld een e-bike gebruikt. Het gebruik van de stadsfiets - of gewone fiets - ligt iets onder het landelijk gemiddelde.⁷

Type fiets - recreatieve fietstocht

NBTC-NIPO, CVTO 2018

Gemiddeld gaat een recreatieve fietser 35 keer per jaar fietsen, 21% van de fietsers fietst wekelijks één of meerdere keren. Inwoners van Zeeland fietsen iets vaker (41 keer per jaar) dan de gemiddelde Nederlander. Mountainbikers of wielrenners stappen gemiddeld 38 keer per jaar op de pedalen, 27% doet dit wekelijks.^{8,9}

De verkoop van elektrische fietsen laat in de afgelopen jaren een duidelijke groei zien. Sinds 2013 is het aandeel e-bikes op het totaal aantal nieuw verkochte fietsen toegenomen van 19% (192.000 fietsen) naar 31% (294.000 fietsen) in 2017.¹⁰

1.3.2 Speed pedelec

Een aparte categorie fietsen zijn de zogenaamde speed pedelecs. Dit zijn snelle elektrische fietsen waarmee je 45 kilometer per uur kunt halen en die officieel als bromfiets beschouwd worden. Speed pedelec rijders moeten zich dus houden aan de verkeersregels voor brommers en ze mogen - in tegenstelling tot de reguliere e-bikerijders - binnen de bebouwde kom niet op het fietspad rijden.¹¹ In 2017 zijn ruim 4.500 speed pedelecs verkocht en 2018 staan ruim 14.000 speed pedelecs geregistreerd in ons land.¹²

1.4 Fietsroutes

1.4.1 Aanbod fietsknooppunt- en LF-routes¹³

De provincie Zeeland is 1.833 km² groot en telt 1.899 km fietsknooppuntennetwerk, dit komt neer op 1,04 kilometer netwerk per km² land. De dichtheid van het fietsknooppuntennetwerk - oftewel het aantal knooppunten per km² - ligt boven het landelijk gemiddelde (0,97 km/km²).

⁷ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

⁸ NBTC-NIPO, CVTO Jaarmeting 2018.

⁹ De cijfers over mountainbiken en wielrennen zijn niet betrouwbaar op provinciaal niveau.

¹⁰ Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2018-2019, 2018.

¹¹ [https://www.fietsersbond.nl/de-fiets/fietssoorten/speed-pedelec/vindt-fietsersbond-speed-pedelec/\(januari-2018\)](https://www.fietsersbond.nl/de-fiets/fietssoorten/speed-pedelec/vindt-fietsersbond-speed-pedelec/(januari-2018)).

¹² Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2018-2019, 2018.

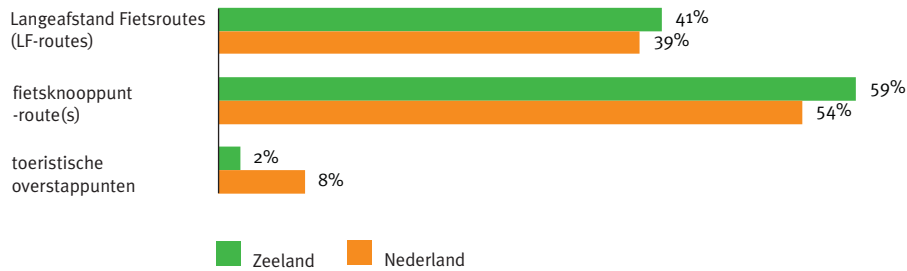
¹³ Cijfers Fietsplatform dd 01-07-2019

5,6 Procent van alle kilometers fietsknooppuntennetwerk (1.899 km van de in totaal 33.876 km) en 4,9% van de knooppunten (476 van de 9.576 knooppunten¹⁴) zijn te vinden in Zeeland. Qua LF-routes heeft Zeeland een marktaandeel van 5,3%; 237 km van de 4.493 km LF-routenetwerk ligt in Zeeland.

1.4.2 Bekendheid routes en routevoorzieningen

Van de inwoners van Zeeland kent 59% de fietsknooppuntroutes, deze routes zijn in Zeeland bekender dan gemiddeld in Nederland (54%). De LF-routes zijn bij de Zeeuwen eveneens iets bekender dan gemiddeld. De bekendheid van de toeristische overstappunten (zoals TOP's of natuurpoorten) ligt in Zeeland onder het landelijk gemiddelde.

Bekendheid routes 2018 - inwoners Nederland en Zeeland

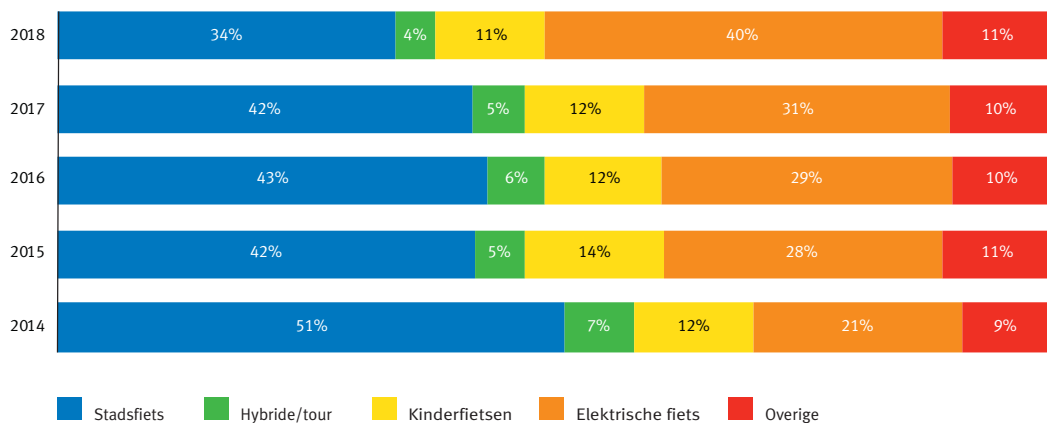
NBTC-NIPO, CVTO Jaarrapportge o.b.v. vragen Fietsplatform 2018

1.5 Economisch belang

1.5.1 Verkoop fietsen¹⁵

In 2018 zijn ruim een miljoen nieuwe fietsen verkocht in Nederland. Een stijging van 6% ten opzichte van 2017 toen 957.000 nieuwe fietsen verkocht werden. Gemiddeld werd in 2018 1.011 euro uitgegeven aan een nieuwe fiets. Het gemiddelde bedrag dat uitgegeven wordt aan een nieuwe fiets is de afgelopen vijf jaar met 43% gestegen. Deze stijging heeft vooral te maken met het toegenomen aandeel van de elektrische fiets; 40% van de nieuw aangeschafte fietsen is een e-bike. In totaal gaven Nederlanders in 2018 1,2 miljard euro uit aan nieuwe fietsen.¹⁶

Ontwikkeling verkoop nieuwe fietsen naar categorie

Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2018-2019, 2018

¹⁴ Qua knooppunten wordt gewerkt met de zogenaamde 'virtuele' knooppunten. Virtueel betekent dat de verschillen in systematiek in de verschillende provincies verdisconteerd zijn, om zo een vergelijking tussen de provincies te kunnen maken.

¹⁵ Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2018-2019, 2018.

¹⁶ Dit zijn alle nieuwe fietsen, dus ook de fietsen die niet recreatief gebruikt worden.

1.5.2 Bestedingen recreatieve fietsactiviteiten en fietsvakanties

Nederlanders gaven in 2018 in totaal 629 miljoen euro uit tijdens recreatieve fietstochten en nog eens 240 miljoen euro aan vervoer en parkeerkosten. De uitgaven per recreatieve fietstocht zijn ten opzichte van 2015 met 126% gestegen.¹⁷ Paragraaf 2.10 gaat hier verder op in.

In de periode april tot en met september 2018 wordt 260 miljoen euro uitgegeven aan fietsstandplaatsvakanties in eigen land.¹⁸ Fietsstandplaatsvakanties zijn fietsvakanties waarbij de fietser meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres. Daarnaast geven trektochtfietsers - dit zijn vakantie-gangers die tijdens hun fietsvakantie van adres naar adres fietsen - nog eens 66 miljoen euro uit.¹⁹

1.5.3 Overige uitgaven aan recreatief fietsen²⁰

Naast de uitgaven aan recreatieve fietstochten van het huisadres en fietsvakanties in eigen land wordt door Nederlanders nog circa 1,2 miljard uitgegeven aan recreatief fietsen. Hiervan komt circa 26 miljoen euro voor rekening van de inwoners van Zeeland.²¹

Top 5 bestedingscategorieën Nederland		
1	Fietsen (voornamelijk voor recreatief gebruik)	82%
2	Fietsmateriaal (fietstassen, rugtassen, bidons)	8%
3	Kleding (fietskleding, regenkleding)	6%
4	Digitale hulpmiddelen (GPS, fietscomputer, navigatie)	3%
5	Kaarten en gidsen	1%

¹⁷ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

¹⁸ NBTC-NIPO Research, Continu Vakantieonderzoek (CVO) april-september 2016 i.o.v. Fietsplatform, 2016.

¹⁹ De Afdeling Onderzoek i.o.v. Landelijk Fietsplatform, Trektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

²⁰ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

²¹ Voor deze berekening is - vanwege de beperkte steekproef voor Zeeland- uitgegaan van het landelijk gemiddelde qua bestedingen.

2 Fietsdagtochten

Dit hoofdstuk gaat in op de recreatieve fietsdagtochten vanaf het huisadres. Dit zijn zowel de recreatieve fietstochten waarbij men gelijk thuis op de pedalen stapt, als de fietstochten waarbij men de auto of het OV pakt om op het startpunt van de fietsroute te komen. Uitgangspunt zijn de fietstochten van een uur of langer, dit is inclusief – eventuele – reistijd om op het startpunt van de fietstocht te komen. Recreatieve fietstochten van korter dan een uur worden alleen meegenomen in de totalen als deze onderdeel zijn van een combinatieactiviteit. Dus als de fietstocht gecombineerd wordt met bijvoorbeeld een bezoek aan museum of een terrasje. Fietsen tijdens de vakantie komt aan bod in hoofdstuk 3.

2.1 Participatie²²

Zeeland telt ongeveer 177.000-191.000 recreatieve fietsers. Ruim de helft van de inwoners van Zeeland gaat wel eens fietsen voor het plezier (51% in 2015 en 52% in 2018). De participatie aan fietsen voor het plezier ligt in Zeeland in zowel 2015 als 2018 iets boven het landelijk gemiddelde.

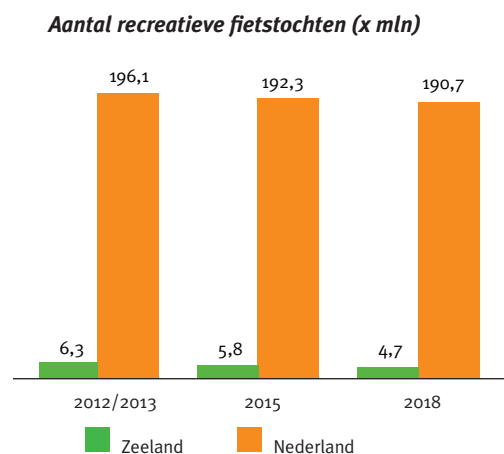
Landelijk neemt de participatie aan recreatief fietsen in de afgelopen jaren licht af; van 50% in 2012/2013 naar 49% in 2015 en naar 48% in 2018. Uit de cijfers blijkt dat er in Nederland in 2018 - net als in 2015 - met name minder is gefietst door of met 0-5 jarigen.²³ De participatie onder de 45-54 jarigen en 55-64 jarigen lijkt eveneens wat af te nemen. De participatie van 65-74 jarigen blijft met 61% onverminderd hoog, maar van de 75-plussers stapt nog slechts 34% op de pedalen (was 43% in 2015).

2.2 Aantal fietstochten²⁴

In Zeeland zijn in 2018 een kleine 5 miljoen recreatieve fietstochten ondernomen, dit is circa 2,5% van alle recreatieve fietstochten die Nederlanders maken.²⁵ Landelijk worden in dat jaar in totaal circa 191 miljoen fietstochten voor het plezier gemaakt.

Het aantal fietstochten per provincie hangt sterk samen met het aantal inwoners per provincie. De meeste fietstochten worden gemaakt in Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Als het aantal fietstochten afgezet wordt tegen het aantal inwoners²⁶ blijkt dat er in Zeeland iets meer gefietst wordt dan je op basis van het aantal inwoners zou verwachten.

CVTO 2012/2013 - 2015 -2018

²² NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO) - Jaarmeting, 2018.

²³ Daling van het aantal 0-5 jarigen is opvallend. Mogelijke verklaring is dat ouders die met hun kind fietsen, dit minder vaak dan voorheen als fietsactiviteit voor hun kind zien.

²⁴ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

²⁵ Er is niet van alle fietstochten bekend in welke provincie ze gemaakt worden, de fietstochten met onbekende bestemming zijn evenredig verdeeld over de provincietotalen (+23%).

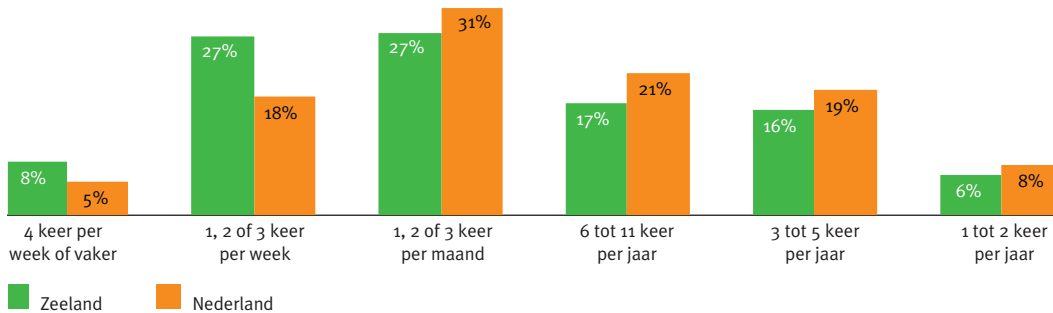
²⁶ CBS, Bevolking 1 januari 2018, 2019.

In de periode 2012/2013 - 2018 is er landelijk sprake van een lichte daling van het aantal recreatieve fietstochten. In Zeeland lijkt er eveneens sprake te zijn van een daling.

2.3 Frequentie²⁷

2.3.1 Frequentie Zeeland en Nederland

Aantal keren dat men voor het plezier fietst - 2015-2018

NBTC-NIPO - CVTO 2018

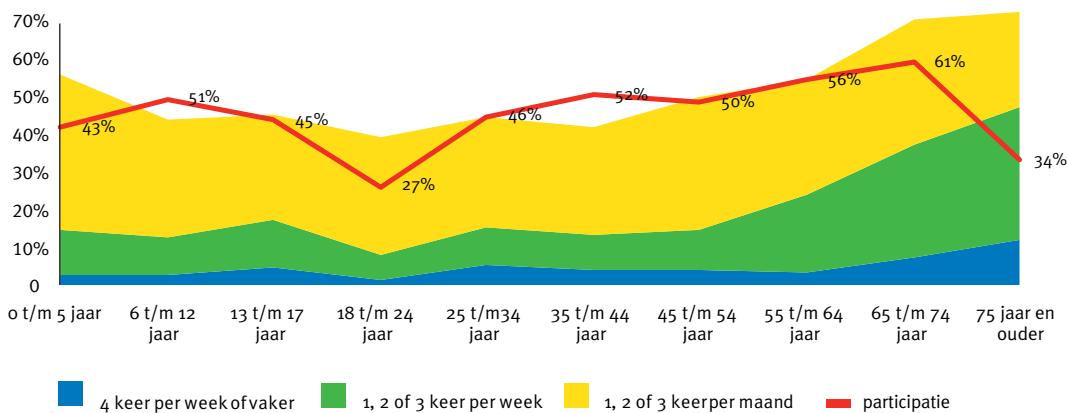
Een relatief groot deel van de Zeeuwse fietsers (35%) fietst één of meerdere keren per week (gemiddelde 2015-2018), dit zijn circa 64.000 personen. Landelijk stapt in deze periode slechts 23% wekelijks op de pedalen. Zo'n 50.000 Zeeuwen fietsen één tot drie keer per maand.

2.3.2 Frequentie naar leeftijd

De grafiek in deze paragraaf geeft per leeftijdsgroep inzicht in het deel van de Nederlandse recreatieve fietsers dat minstens eens per maand op de pedalen stapt (participatie). De grafiek laat duidelijk zien dat het aandeel fietsers dat één of enkele keren per maand (frequentie) fietst redelijk stabiel is.

Vanaf 45-54 jaar groeit het deel van de recreatieve fietsers dat minstens eens per week op de pedalen stapt sterk (van 11% bij de 45-54 jarigen tot 36% van de 75-plussers). De participatie onder de oudste groep neemt wel af (34% gaat fietsen voor het plezier), maar degenen die blijven fietsen, fietsen meer dan de gemiddelde Nederlander.

Participatie en frequentie (minimaal eens per maand) recreatief fietsen naar leeftijdsgroep

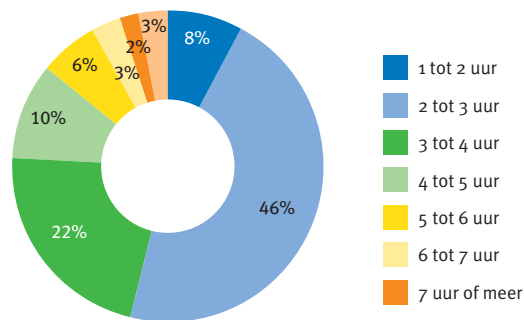

NBTC-NIPO - CVTO Jaarmeting - 2018.

²⁷ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijds onderzoek (CVTO) - Jaarmeting 2018.

2.4 Kenmerken fietstochten²⁸

Duur fietsdagtocht 2018

NBTC-NIPO - CVTO 2018

De gemiddelde fietstocht duurt 2,2 uur. Het grootste deel van de fietstochten die Nederlanders ondernemen vanaf het huisadres duurt 1 tot 2 uur (46%). 22% van de fietstochten is 2 tot 3 uur.

Gemiddeld leggen de fietsers tijdens een fietstocht circa 22,3 kilometer af. Dit is meer dan in 2015 (20,5) en 2012/2013 (20,6). Waarschijnlijk hangt dit samen met het toegenomen gebruik van de elektrische fiets. In Zeeland ligt de gemiddelde afstand met 22,4 km per fietstocht ongeveer op het landelijk gemiddelde.

2.5 Fietsomgeving

Het merendeel van de recreatieve fietsers start hun recreatieve fietstocht direct vanaf huis (59%) of rijdt met de fiets (26%) naar het startpunt van de route. Tijdens 8% van de recreatieve fietstochten gaat men met de auto naar het startpunt van de route, ongeveer 1% gebruikt daarvoor het OV. Ten opzichte van 2015 is het gebruik van de auto voor het ondernemen van recreatieve fietstochten verdubbeld (4% in 2015 en 8% in 2018).

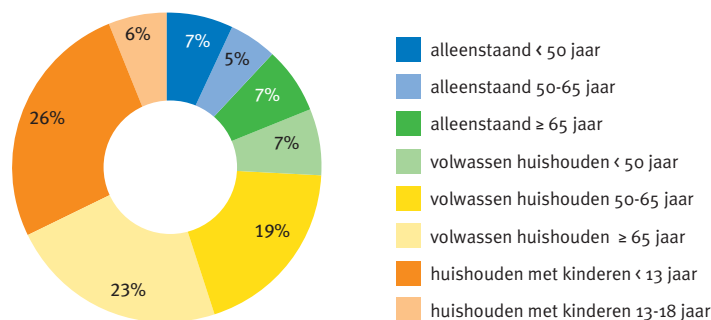
Aangenomen dat in Zeeland ook tijdens 8% van de fietstochten gebruik gemaakt wordt van de auto, komt dit voor Zeeland neer op circa 375.000 fietstochten waarbij men de auto gebruikt voor het vervoeren van de fietsen.²⁹

2.6 Profiel recreatieve fietser

2.6.1 Demografische kenmerken

Bijna de helft (49%) van de fietstochten in Nederland wordt gemaakt door fietsers die deel uitmaken van een volwassen huishouden zonder kinderen. Met name personen uit een volwassen huishoudens van 50 jaar of ouder gaan graag recreatief fietsen. Een andere groep die goed vertegenwoordigd is onder de recreatieve fietsers, zijn de gezinnen met kinderen onder de 13 jaar (26%). Waren mannen altijd oververtegenwoordigd ten opzichte van vrouwen; in 2018 stappen ongeveer even veel mannen (51%) als vrouwen (49%) op de pedalen.

Deelname fietsdagtocht naar levensfase/huishoudsamenstelling 2018

NBTC-NIPO, CVTO 2018

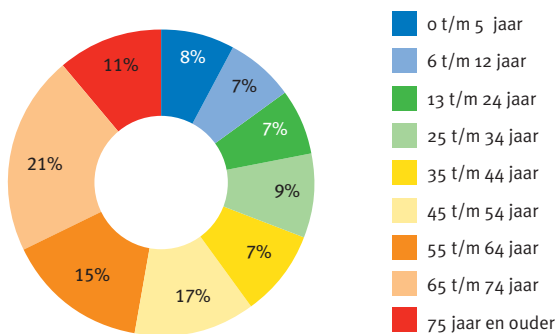
²⁸ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

²⁹ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

Het deel van de fietstochten dat door 65-plussers wordt ondernomen is sinds 2012/2013 toegenomen van 23% tot 32% in 2018. Dit heeft waarschijnlijk te maken met enerzijds de vergrijzing en anderzijds de toename van het aantal e-bikes.

Mogelijke verklaring hiervoor is de groei van het aantal e-bikes. De in totaal ruim 1,5 miljoen Nederlanders van 65 jaar of ouder die wel eens voor het plezier fietsen, maken samen bijna 61 miljoen fietstochten.³⁰

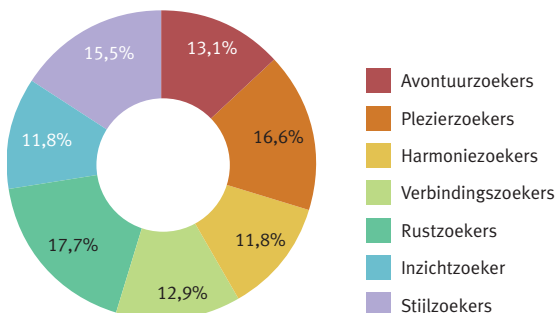
Deelname fietsdagtocht naar leeftijd 2018

NBTC-NIPO, CVTO 2018

2.6.2 Leisure Leefstijlen³¹

Deelname fietsdagtochten naar Leisure Leefstijl 2018

NBTC-NIPO, CVTO Jaarmeting 2018

In de vrijetijdssector wordt veel gebruik gemaakt van doelgroepensegmentatie op basis van de Leisure Leefstijlen. Deze segmentatiemethode maakt gebruik van het BSR-model (Brand Strategy Research), dit model gaat uit van vrijetijdsmotieven en -gedrag. Nederlanders worden op basis van hun leefstijl ingedeeld in zeven groepen (kleuren).

In 2018 heeft een update van de leefstijlprofielen plaatsgevonden waardoor een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk is.

Plezierzoekers, Rustzoekers en Stijlzoekers zijn in Nederland in aantallen personen de grootste groepen fietsers. De participatie ligt hoger juist hoger dan gemiddeld (48%) bij de Avontuurzoekers (69% van de Avontuurzoekers gaat wel eens voor het plezier fietsen) en de Verbindingszoekers (62%). Van de Plezierzoekers gaat juist een relatief klein deel (42%) voor het plezier fietsen.

De frequentie (oftewel het aantal fietstochten dat men jaarlijks maakt) ligt het hoogst bij de Verbindingszoekers en de Rustzoekers, deze groepen stappen beide 41 keer per jaar op de pedalen (gemiddelde Nederlander 35 keer). De recreatieve fietsers uit de groep Stijlzoekers fietsen gemiddeld het minst, namelijk gemiddeld 29 fietstochten per jaar.

[Meer informatie over de Leisure Leefstijlen is te vinden op leefstijlvinder.nl](http://leefstijlvinder.nl)

³⁰ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

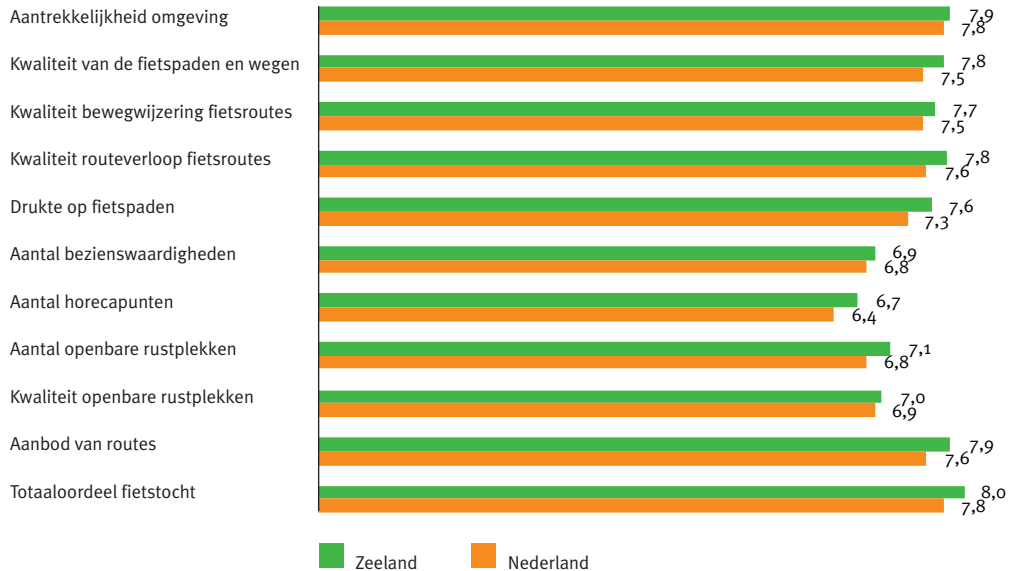
³¹ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

2.7 Waardering recreatieve fietstocht³²

Gemiddeld beoordeelt de Nederlander zijn laatste recreatieve fietstocht in Zeeland (2015-2018) met een 8,0. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 7,8.

Waardering aspecten recreatieve fietstocht 2015-2018 (rapportcijfer)

CVTO o.b.v. vragen fietsplatform, 2018

Nederlanders beoordelen alle aspecten van de recreatieve fietstocht in Zeeland iets boven het landelijk gemiddelde (2015-2018). Met name de kwaliteit van de fietspaden en wegen, het aantal horecapunten en openbare rustplekken en het aanbod van routes krijgen een hogere score dan gemiddeld. Ook is men meer dan gemiddeld tevreden over - het gebrek aan - drukte op de fietspaden.

2.8 Stops onderweg³³

Tijdens ongeveer de helft van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt onderweg geen stop gemaakt, de rest van de fietsers stopt wel. Gemiddeld worden door deze groep 1,4 stops gemaakt.

	Zeeland	Nederland
1	Horecagelegenheid 16%	Picknickbankjes/rustbankjes 17%
2	Picknickbankjes/rustbankjes 12% (-)	Horecagelegenheid 16%
3	Langs het water 11% (+)	Langs het water 8%
4	Natuurgebied 9%	Natuurgebied 7%
5	In dorpjes/steden 4%	Bij winkels 6%

In Zeeland wordt - logischerwijs - meer dan gemiddeld gestopt langs het water. Er wordt daarentegen onderweg minder dan gemiddeld gebruik gemaakt van picknickbankjes en rustplaatsen. Verder staat bij de fietser in Zeeland een stop in een stad of een dorp in de top 5, terwijl de fietsers in de rest van Nederland eerder naar een winkel gaan.

³² NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018 - o.b.v. vragen Fietsplatform
³³ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018 - o.b.v. vragen Fietsplatform.

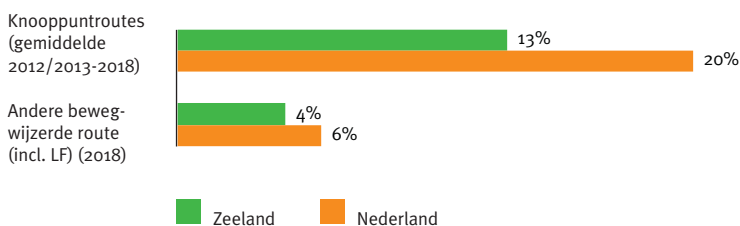
2.9 Gebruik fietsroutes en hulpmiddelen³⁴

Het landelijk dekkende netwerk van knooppuntroutes is bij uitstek geschikt als hulpmiddel bij het plannen en volgen van dagtochten. In heel Nederland is circa 34.000 kilometer aansluitende route beschikbaar, circa 1.900 kilometer daarvan ligt in Zeeland.

2.9.1 Gebruik knooppuntroutes

Inwoners van Zeeland zijn vaker dan gemiddeld bekend met de knooppuntroutes (zie paragraaf 1.4). Het gebruik van knooppuntroutes ligt in Zeeland echter lager dan gemiddeld. De afgelopen jaren werd gemiddeld tijdens 13% van de recreatieve fietstochten in Zeeland een knooppuntroute gebruikt. Dit komt neer op ruim 600.000 fietstochten (13% van 4,7 mln recreatieve fietstochten) waarbij men vanaf het huisadres fietst of naar Zeeland gaat om te fietsen (excl. fietstochten tijdens de vakantie).

Gebruik routes 2018

CVTO o.b.v. vragen fietsplatform, 2018

2.9.2 Gebruik hulpmiddelen

Veel fietsers gebruikten geen hulpmiddelen tijdens hun laatste fietstocht; 62% is ter plaatse bekend en 19% fietst 'op de bonnefooi'.

Degenen die wel een hulpmiddel gebruiken noemen:

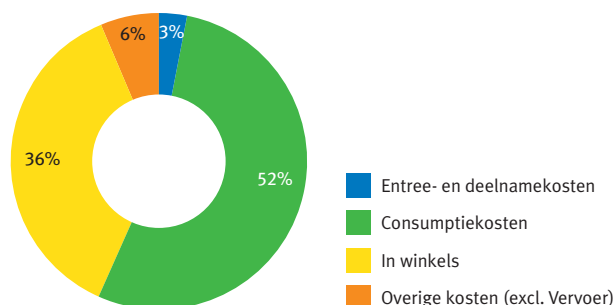
1. Een zelf samengestelde route op papier (4,1% van alle recreatieve fietstochten)
2. Een bestaande digitale route (bijv. via GPS-apparaat, mobiel of tablet) (4,0%)
3. Een zelf samengestelde digitale route (3,9%)

2.10 Uitgaven tijdens recreatieve fietstochten³⁵

Nederlanders gaven in 2018 gemiddeld 3,30 euro uit per recreatieve fietstocht. Dit is aanzienlijk meer (+126%) dan in 2015 toen gemiddeld 1,46 euro uitgegeven werd. De uitgaven per recreatieve fietstocht namen aanzienlijk sterker toe dan de gemiddelde groei van de uitgaven per vrijetijdsactiviteit (+32%).

De sterkte stijging van de bestedingen per recreatieve fietstocht hangt waarschijnlijk samen met de economische groei in deze periode.

Uitgaven tijdens recreatieve fietsdagtochten 2018

NBTC-NIPO, CVTO 2018

³⁴ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018 o.b.v. vragen Fietsplatform.

³⁵ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

Het grootste deel van de uitgaven tijdens recreatieve fietsactiviteiten had betrekking op consumpties (52%) en ruim een derde werd in winkels uitgegeven. De uitgaven in winkels zijn het sterkst gestegen, namelijk van 25 cent in 2015 tot 1,20 euro in 2018. Maar de bestedingen aan consumpties zijn eveneens sterk gestegen, namelijk met 77%.

Er wordt niet alleen meer uitgegeven per fietstocht, maar er wordt ook tijdens een groter deel van de fietstochten geld uitgegeven. Tijdens 29% van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt geld uitgegeven; dit was 18% in 2015. In Zeeland wordt tijdens 26% van de fietstochten geld uitgegeven, iets onder het landelijk gemiddelde.

De bestedingen per recreatieve fietstocht liggen in Zeeland, met 4,10 euro per activiteit boven het landelijk gemiddelde (3,30 euro).³⁶ Dit betekent dat er - met 4,7 miljoen recreatieve fietstochten - ruim 19 miljoen wordt uitgegeven aan recreatieve fietstochten in deze provincie. Op basis van deze cijfers heeft Zeeland qua bestedingen tijdens recreatieve fietstochten in 2018 een marktaandeel van circa 3%. In heel Nederland wordt door Nederlanders 629 miljoen uitgegeven aan recreatieve fietstochten.

---

³⁶ Door de kleine steekproefgrootte voor Zeeland zou het kunnen dat deze bestedingen per activiteit in werkelijkheid hoger of lager liggen. In 2015 lagen de bestedingen eveneens boven het landelijk gemiddelde.

3 Fietsen en vakantie

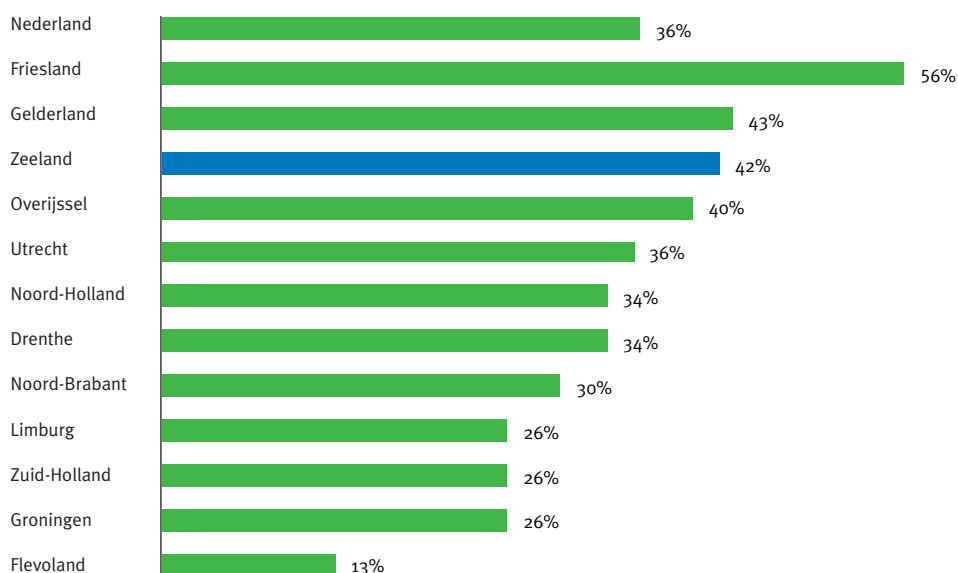
Nederlanders fietsen graag tijdens de vakantie in eigen land. Een vakantie is een fietsvakantie als tijdens minimaal de helft van de dagen gefietst wordt óf als de vakantieganger zijn vakantie zelf als fietsvakantie beschouwt. Er wordt in dit hoofdstuk gebruik gemaakt van het Continu Vakantieonderzoek (CVO) van NBTC-NIPO en van het Fietsvakantieonderzoek dat De Afdeling Onderzoek in opdracht van het Landelijk Fietsplatform heeft uitgevoerd 'Fietstrektochten in Nederland 2018/2019'. Dit laatste onderzoek gaat vooral in op de trektochtfietsers en de gebruiker van LF-routes.

3.1 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties

In Nederland werd in 2018 tijdens 3,8 miljoen binnenlandse toeristische vakanties gefietst. Ruim 80% van deze vakanties (3,1 miljoen) vindt plaats in de maanden april tot en met september. Tijdens 35% van de vakanties in deze periode wordt gefietst.

In onderstaande tabel wordt Zeeland vergeleken met de andere provincies in Nederland en met het landelijk gemiddelde. Er wordt hiervoor gewerkt met een gemiddelde van de afgelopen twee metingen (2016 en 2018), omdat de steekproef voor sommige provincies beperkt is. In Zeeland ligt het deel van de vakanties waarin gefietst wordt significant hoger dan het landelijk gemiddelde (36%), namelijk op 42%.

Deel van alle binnenlandse vakanties waarin gefietst wordt - gemiddelde 2016-2018

NBTC NIPO, CVO april-sept 2016-2018

Van deze vakanties waarin gefietst wordt (2018) kan wederom een derde (35%) van de vakanties in de maanden april tot en met september (bijna 1,1 miljoen vakanties) omschreven worden als fietsvakantie; een vakantie waarbij tijdens meer dan de helft van de dagen gefietst wordt óf die door de vakantieganger als fietsvakantie beschouwd wordt.^{37 38}

³⁷ In het Continu Vakantie Onderzoek wordt niet meer jaarrond naar fietsvakanties gevraagd, maar alleen in de periode april tot en met september.
³⁸ NBTC NIPO, CVO april-sept 2018.

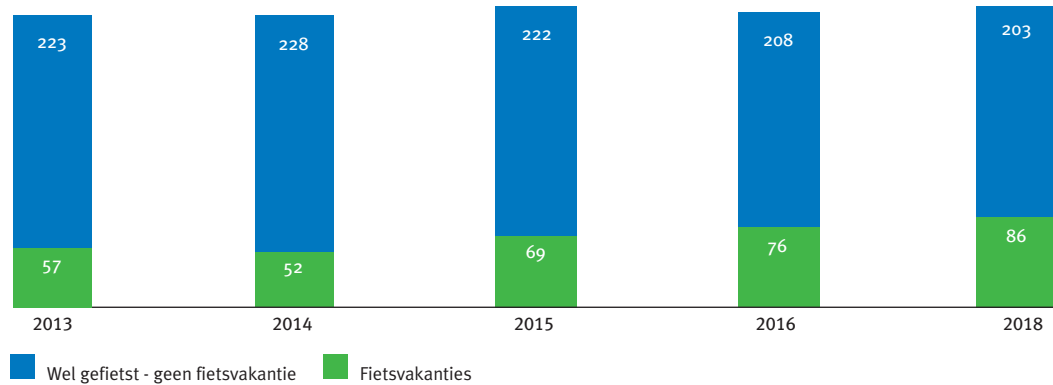

In de periode april tot en met september 2018 zijn 86.000 fietsvakanties in Zeeland doorgebracht.³⁹ Qua fietsvakanties (CVO) had Zeeland binnen Nederland in deze periode een marktaandeel⁴⁰ van 8%. Gelderland, Friesland en Overijssel vormen - met een marktaandeel van 21%, 14% en 11% - de top 3.⁴¹

Het aantal fietsvakanties neemt in Zeeland in de afgelopen periode sterk toe, terwijl het totaal aantal vakanties waarin gefietst wordt zich licht positief ontwikkelt.

Aantal vakanties waarin gefiets wordt en fietsvakanties (x 1.000) in Zeeland

Voortschrijdend 3-jaarsgemiddelde

NBTC NIPO, CVO april-sept 2012-2018

3.2 Soort fietsvakanties

Er worden twee soorten fietsvakanties onderscheiden, namelijk:

Fietsstandplaatsvakantie: vakantie waarbij men meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres.

Fietstrektocht: vakantie waarbij men van locatie naar locatie fietst en op verschillende plekken overnacht.

Het Continu Vakantieonderzoek (CVO) van NBTC-NIPO geeft onvoldoende inzicht in de fietstrektochten van Nederlanders. Om hier toch inzicht in te krijgen heeft De Afdeling Onderzoek in opdracht van het Landelijk Fietsplatform een onderzoek uitgevoerd naar deze specifieke doelgroep via relevante nieuwsbrieven en magazines. De cijfers met betrekking tot de fietstrektochten komen uit het onderzoek 'Fietstrektochten in Nederland 2018-2019' en gaan uit van het gemiddelde van 2017 en 2018.

Er werden in 2018 ongeveer 967.000 fietsstandplaatsvakanties⁴² en 166.000 fietstrektochten⁴³ in Nederland doorgebracht. Dat betekent dat ongeveer 15% van de fietsvakanties in eigen land een trektocht is en dat de rest van de vakantiegangers een fietsstandplaatsvakantie heeft ondernomen.

³⁹ Er is hierbij uitgegaan van de aantallen op basis van het voortschrijdend 3-jaarsgemiddelde. In 2016 wordt een vakantie als fietsvakantie beschouwd als tijdens minimaal de helft van de dagen gefietst wordt, terwijl in 2018 ook de vakanties worden meegenomen die de consument zelf als fietsvakantie beschouwt.

⁴⁰ Voor de berekening van dit marktaandeel wordt bij de fietstrekvakanties uitgegaan van de provincie waar het grootste deel van de vakantie is doorgebracht.

⁴¹ NBTC NIPO, CVO april-sept 2016 en 2018.

⁴² NBTC NIPO, CVO 2018.

⁴³ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

3.3 Routegebruik tijdens de vakantie

3.3.1 Bekendheid routes⁴⁴

Ruim de helft (54%) van alle Nederlanders en 59% van de Zeeuwen kent de knooppuntroutes. De LF-routes zijn bekend bij 39% van de Nederlanders en bij 41% van de inwoners van Zeeland (zie ook paragraaf 1.4.2). De bekendste LF-routes zijn:

1. Hanzeroute (LF3)
2. Noorzeeroute (LF1)
3. Zuiderzeeroute (LF21/22/23)

Ongeveer een derde van de Nederlanders heeft wel eens een LF-route gebruikt en 8% van de Nederlanders heeft dit nog nooit gedaan, maar is het wel van plan.

3.3.2 Gebruik routes tijdens de vakantie

Onderstaande tabel laat duidelijk zien dat tijdens fietsstandplaatsvakanties en reguliere vakanties waarin gefietst wordt, vooral gebruik gemaakt wordt van knooppuntroutes. Ongeveer driekwart (74%) van de Nederlanders die een fietsstandplaatsvakantie ondernemen gebruikt deze routes. Tijdens alle vakanties waarin gefietst wordt ligt dit percentage op 51%. In Zeeland worden tijdens 45% van de vakanties waarin gefietst wordt knooppuntroutes gebruikt.⁴⁵ Het gebruik LF-routes is tijdens de fietsstandplaatsvakantie beperkt. Dit is logisch want deze langeafstandsroutes zijn met name geschikt voor fietstrektochten.

Van de trektochtfietsers gebruikte 68% de afgelopen twee jaar een LF-route voor een of meerdere fietstrektochten. Soms worden deze LF-routes gecombineerd met knooppuntroutes en er zijn ook trektochtfietsers die zelf een langeafstandsroute samenstellen op basis van de knooppunten in het veld.⁴⁶

	Totaal vakanties met activiteit fietsen	Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht
Knooppuntroutes	51%	74%	33% ⁴⁷
LF-routes	4%	5%	68%
Andere bewegwijzerde route	9%	12%	geen gegevens
Geen route gebruikt	42%	20%	geen gegevens

⁴⁴ NBTC-NIPO, CVTO Jaarmeting 2018.

⁴⁵ NBTC NIPO, CVO 2018.

⁴⁶ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

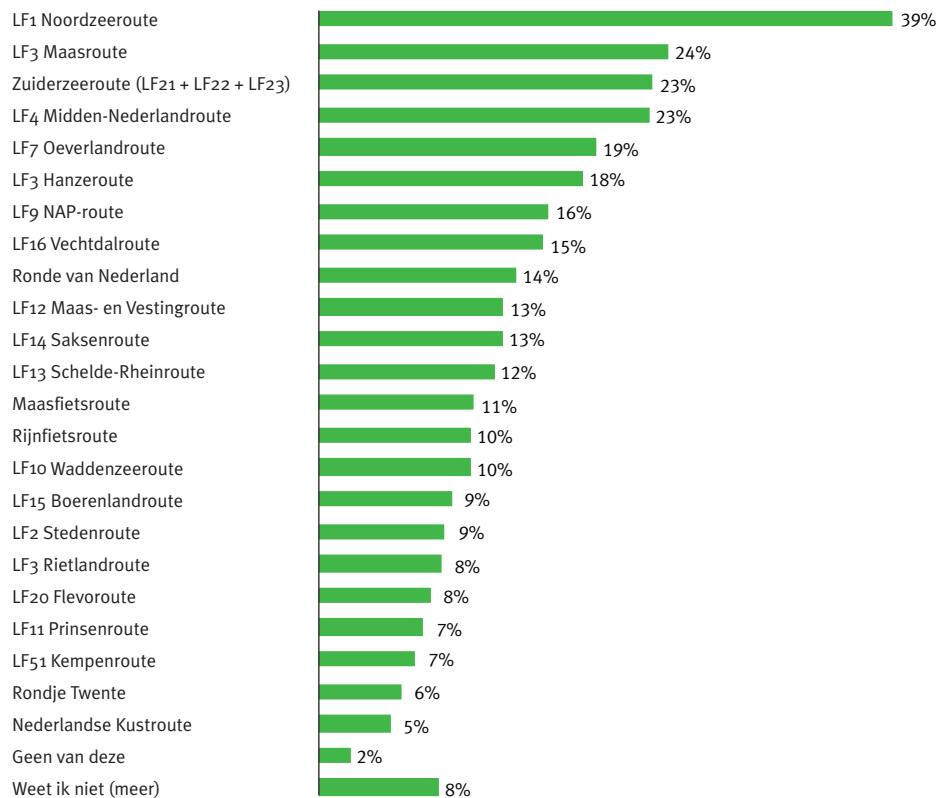
⁴⁷ Inschatting op basis van onderzoek Trektochten in Nederland: tijdens 30.000 trektochten combineert men de LF-routes met de knooppuntroutes en 25.000 trektochtfietsers geven aan geen LF-route te hebben gebruikt, omdat ze de voorkeur hebben voor knooppuntroutes (=55.000/33%).

3.3.3 Gebruikte LF-routes tijdens laatste fietstrektocht⁴⁸

LF-routes, de bewegwijzerde Langeafstand Fietsroutes, zijn bij uitstek geschikt als hulpmiddel bij het plannen en volgen van fietstrektochten. In heel Nederland is bijna 4500 km aansluitende LF-route beschikbaar, daarvan ligt 237 km in Zeeland.

Gebruikte LF-routes in de afgelopen twee jaar

De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019

⁴⁸ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

De Noordzeeroute (39%), Maasroute (24%), de Zuiderzeeroute (23%) en de Midden-Nederlandroute (23%) zijn de routes die het meest genoemd worden door respondenten die de afgelopen twee jaar een LF-route gebruikten voor een fietstrektocht. Hiervan loopt de meest gefietste route - de Noorzeeroute - (ook) door Zeeland. Daarnaast lopen de Schelde-Rheinroute en de Schelde-Deltaroute (deels) door Zeeland.

3.4 Vakantieduur en vervoermiddel fietsvakantie⁴⁹

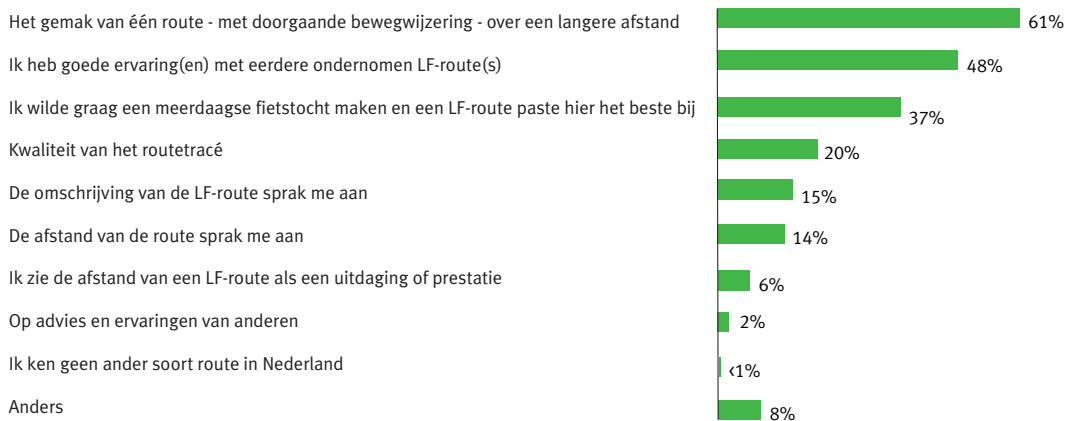
	Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Gemiddelde vakantie
Vakantieduur	7,3 dagen	8,8 dagen	6,4 dagen
Vervoermiddel (top 3)	88% auto 5% camper 3% trein	64% fiets 22% auto 8% trein ⁵⁰	88% auto 5% trein 2% camper

In het onderzoek naar fietstrektochten wordt onderscheid gemaakt tussen trektochtfietsers die een LF-route gebruiken (68%) en trektochtfietsers die dat niet doen (32%). Het blijkt dat LF-gebruikers gemiddeld 10 dagen op vakantie zijn, terwijl de niet-LF-gebruikers een trektocht van gemiddeld 6,5 dag maken.⁵¹

Redenen gebruik LF-route⁵²

Het gemak van een doorgaande route over een langere afstand (61%), goede ervaringen met eerdere gefietste LF-routes (48%) en het feit dat LF-routes het meest geschikt zijn voor een meerdaagse fietstrektocht (37%) zijn de belangrijkste redenen om te kiezen voor een LF-route.

Redenen gebruik LF-routes

De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019

3.5 Afstand fietstrektocht⁵³

Trektochtfietsers leggen gemiddeld 71 kilometer per dag af. Degenen die alleen een LF-route gebruiken fietsen gemiddeld 76 kilometer per dag, dit is meer dan degenen die de LF-route combineren met een ander soort route (68 km) of degenen die alleen een ander soort route gebruiken (65 km).⁵⁴ Uit een eerder onderzoek naar LF-routes bleek dat tijdens fietstrektochten gemiddeld door 3,1 provincies gefietst wordt.

⁴⁹ Fietsstandplaatsvakanties en gemiddelde vakanties: NBTC NIPO, CVO 2018 en Fietstrektochten: De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

⁵⁰ In het onderzoek naar fietstrektochten is niet naar het vervoermiddel gevraagd. De top 3 in deze paragraaf komt uit het Continu Vakantie Onderzoek (gemiddelde 2013-2018).

⁵¹ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

⁵² De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

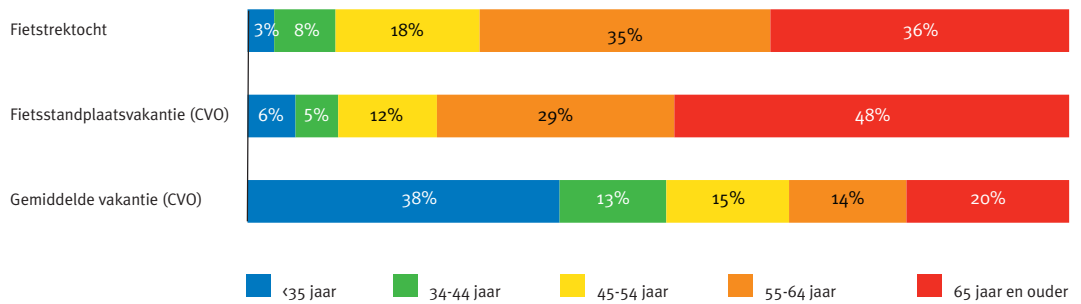
⁵³ NBTC-NIPO, Onderzoek LF-routes 2014 i.o.v. Fietsplatform.

⁵⁴ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

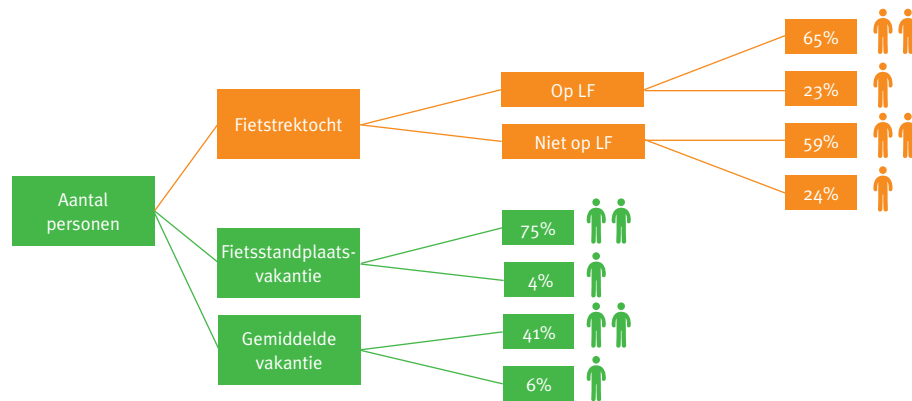
3.6 Profiel fietsvakantieganger⁵⁵

Fietsvakanties en gemiddelde vakanties: leeftijd vakantiegangers

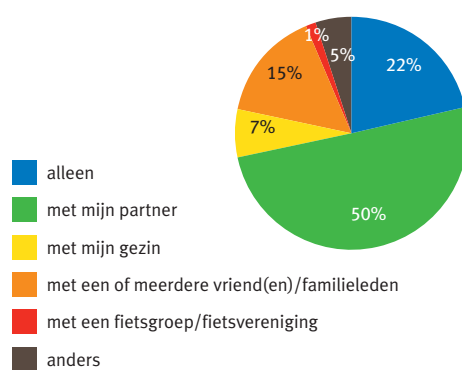

De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019 en NBTC NIPO, CVO april-sept 2016-2018

Trektochtfietsers zijn vaker dan de gemiddelde vakantieganger of de fietsstandplaatsvakantieganger tussen de 45 en 64 jaar (53% vs 41% en 31%). De groep van 65 jaar en ouder is zowel bij de fietstrektochten (36%) als bij de fietsstandplaatsvakanties (48%) groter dan gemiddeld.

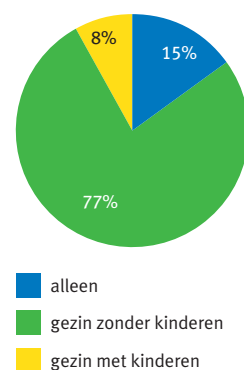

Fietstrektochten: gezelschap

De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019

Fietsstandplaatsvakantie: gezinscyclus

NBTC NIPO, CVO april-sept 2018

Het gros van de fietsvakantiegangers gaat met twee personen op vakantie. Trektochtfietsers (zowel LF als niet-LF) gaan vaker dan de fietsstandplaatsvakantieganger alleen op vakantie (23%-24% vs 4%).

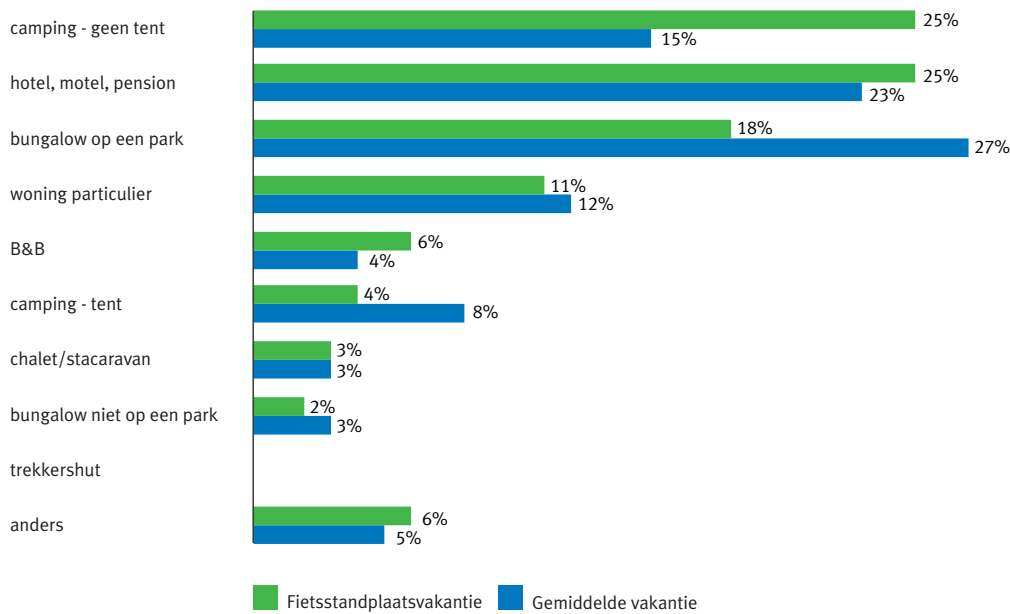
Slechts een klein deel (7%-8%) van de fietsvakantiegangers gaat met het gezin op vakantie, bij een gemiddelde vakantie is dit 43%.

⁵⁵ Fietsstandplaatsvakanties en gemiddelde vakanties: NBTC-NIPO, CVO 2018 en Fietstrektochten: De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

3.7 Logiesvorm fietsvakantieganger⁵⁶

Een Nederlander die op fietsvakantie (fietsstandplaatsvakantie) gaat overnacht vaker dan de gemiddelde vakantieganger op een camping en kiest juist minder vaak voor een overnachting in een bungalowpark. De vakantieganger die een fietsstandplaatsvakantie onderneemt en op een camping overnacht, slaapt vaker dan de gemiddelde vakantieganger in een caravan, camper of vouwwagen en minder vaak in een tent.

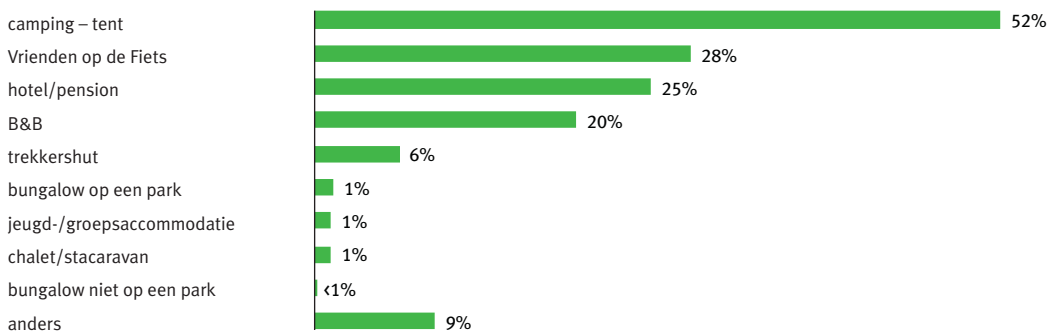
Fietsstandplaatsvakantie en gemiddelde vakantie: gebruikte logiesvorm

NBTC NIPO, CVO april-sept 2018

Trektochtfietsers combineren vaak meerdere logiesvormen, maar kiezen wel relatief vaak (ook) voor een tent. Een categorie die in de reguliere vakantieonderzoeken niet apart genoemd wordt is ‘Vrienden op de Fiets⁵⁷’; 28% van de trektochtfietsers maakt hier tijdens hun laatste fietstrektocht gebruik van. De LF-gebruikers die voor een tent kiezen doen dit meestal (73%) de hele vakantie. Niet-LF-gebruikers wisselen de tent vaak af met andere logiesvormen. Trektochtfietsers kiezen bijna niet voor een bungalow(park), waarschijnlijk doordat deze vaak voor een vaste periode verhuurd worden en de trektochtfietser meestal de volgende dag weer verder fietst.

Fietstrektochten: gebruikte logiesvorm(en)

De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019

⁵⁶ Fietsstandplaatsvakanties en gemiddelde vakanties: NBTC NIPO, CVO 2018 en Fietstrektochten: De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

⁵⁷ Stichting Vrienden op de Fiets biedt een netwerk van gastadressen waar sportievelingen op een gastvrije en voordelige manier kunnen overnachten tijdens hun fiets- of wandeltocht. De stichting heeft geen winstoogmerk. (Bron: www.vriendenopdefiets.nl).

3.8 Typering vakantie en activiteiten⁵⁸

3.8.1 Type vakantie

Fietsstandplaatsvakantie	Gemiddelde vakantie
Sportieve of actieve vakantie (79%)	Sportieve of actieve vakantie (21%)
Natuurvakantie (8%)	Strandvakantie (10%)
Strandvakantie (3%)	Vakantie voor rust- ontspanning-gezelligheid (10%)
--	Natuurvakantie (10%)
Overige typen vakanties (10%)	Overige typen vakanties (49%)

Vakantiegangers die een fietsvakantie ondernemen omschrijven hun vakantie bijna altijd als een sportieve of actieve vakantie (79%). Voor 8% van de fietsvakantiegangers is het beleven van de omgeving - de natuur - belangrijker dan de activiteit (het fietsen). De gemiddelde vakantieganger heeft meer uiteenlopende motieven voor een vakantie in eigen land.

Aan de trektochtfietsers is niet naar het vakantiemotief gevraagd, aangenomen kan worden dat deze groep vakantiegangers ook vooral voor de typering sportief of actief zal kiezen.

3.8.2 Afgelegde bezoeken en ondernomen activiteiten

Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Gemiddelde vakantie
Natuurgebied (55%)	Bezienswaardige gebouwen (36%)	Natuurgebied (33%)
Bezienswaardige gebouwen (37%)	Natuurgebied (30%)	Bezienswaardige gebouwen (24%)
Strand (21%)	Museum (23%)	Strand (22%)
Museum (21%)	Strand (12%)	Museum (15%)
Dierenpark (5%) Attractiepark (1%)	Attractie- of dierenpark (2%)	Dierenpark (10%) Attractiepark (10%)

Sportieve activiteiten

Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Gemiddelde vakantie
Fietsen (100%)	Fietsen(100%)	Fietsen (35%)
Wandelen (44%)	Wandelen (35%)	Wandelen (58%)
Zwemmen (13%)	Zwemmen (17%)	Zwemmen (34%)

⁵⁸ Fietsstandplaatsvakanties en gemiddelde vakanties: NBTC NIPO, CVO 2018 en Fietstrektochten: De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

Overige activiteiten

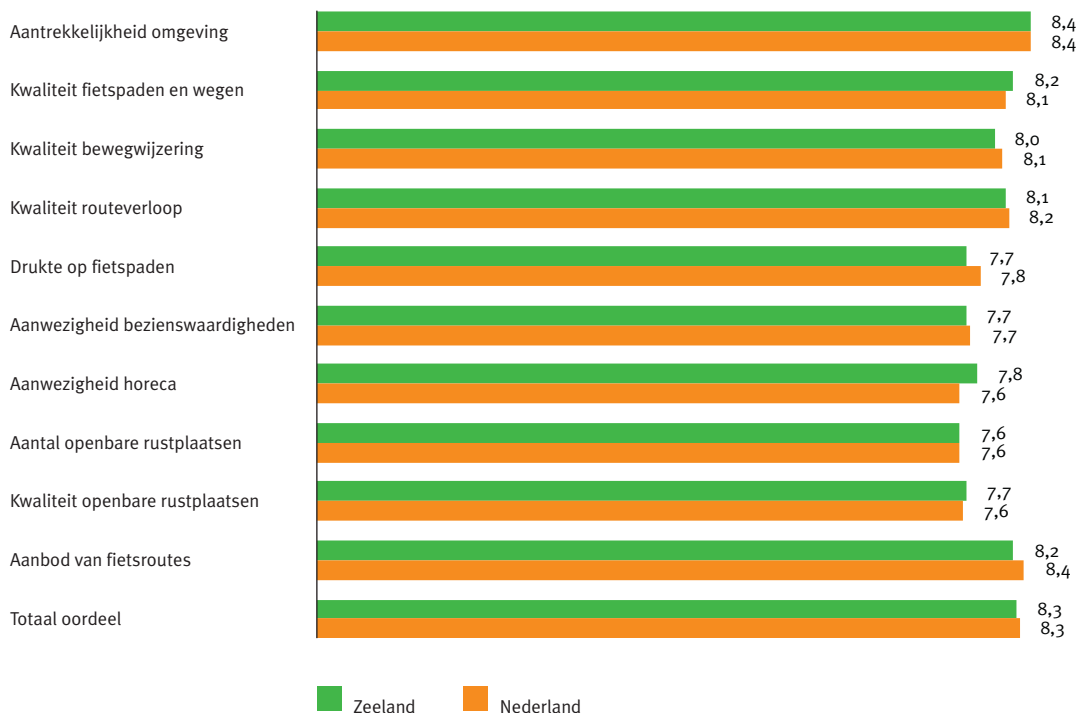
Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Gemiddelde vakantie
Uit eten gaan (77%)	Uit eten gaan (65%)	Uit eten gaan (68%)
Funshopping (27%)	Uitgaan (café) (12%)	Funshopping (31%)
Boottocht/rondvaart (9%)	Boottocht/rondvaart (9%)	Boottocht/rondvaart (8%)

Het bezoeken van bezienswaardige gebouwen, zoals monumenten, oude steden, kerken en kastelen, is populairder dan gemiddeld bij beide typen de fietsvakantiegangers. Hetzelfde geldt voor het bezoeken van een museum. Tijdens fietsvakanties wordt juist minder vaak gezwommen of een dierenpark of attractiepark bezocht. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het kleinere aandeel gezinnen met kinderen bij fietsvakanties.

Nederlanders die een fietsstandplaatsvakantie ondernemen bezoeken relatief vaak een natuurgebied. Trektochtfietsers bezoeken tijdens hun vakantie vaker een café, maar ze gaan minder funshoppen dan de gemiddelde vakantieganger en de vakantieganger die een fietsstandplaatsvakantie onderneemt.

3.9 Waardering fietsen tijdens de vakantie⁵⁹

Zeeland scoort in de periode april tot en met september 2015-2016-2018 op veel aspecten rond het landelijk gemiddelde. De Nederlanders die tijdens de vakantie in Zeeland gefietst hebben zijn wat meer dan gemiddeld tevreden over de aanwezigheid van horeca. Het aanbod van fietsroutes scoort iets onder het landelijk gemiddelde, maar krijgt desondanks gemiddeld een 8,2. Fietsen tijdens een vakantie in Zeeland wordt in deze periode gemiddeld met een 8,3 beoordeeld, vergelijkbaar met het gemiddelde oordeel over fietsen tijdens een binnenlandse fietsvakantie.

Beoordeling aspecten fietsvakantie 2015-2016-2018

CVO, april-sept 2015-2016-2018

⁵⁹ NBTC-NIPO, CVO, april-sept 2015-2016-2018 i.o.v. Fietsplatform.

3.10 Uitgaven aan fietsvakanties

3.10.1 Totale uitgaven

Gemiddelde vakantie en fietsstandplaatsvakantie⁶⁰

Er werd in de periode april tot en met september 2018 gemiddeld 199 euro per persoon uitgegeven aan een toeristische binnenlandse vakantie (gemiddeld 7,4 dagen = 27 euro per persoon per dag). Aan fietsstandplaatsvakanties (gemiddeld 8,3 dagen = 32 euro per persoon per dag) wordt gemiddeld 269 euro per persoon per vakantie uitgegeven.

In totaal besteedden Nederlanders in april-september 2018 260 miljoen euro tijdens fietsstandplaatsvakanties in Nederland. Aangenomen dat de bestedingen per fietsstandplaatsvakantie in Zeeland niet afwijken van het gemiddelde, komt zo'n 21 miljoen euro hiervan in Zeeland terecht. Immers 8% van de fietsstandplaatsvakanties wordt in Zeeland doorgebracht.

Fietstrektochten⁶¹

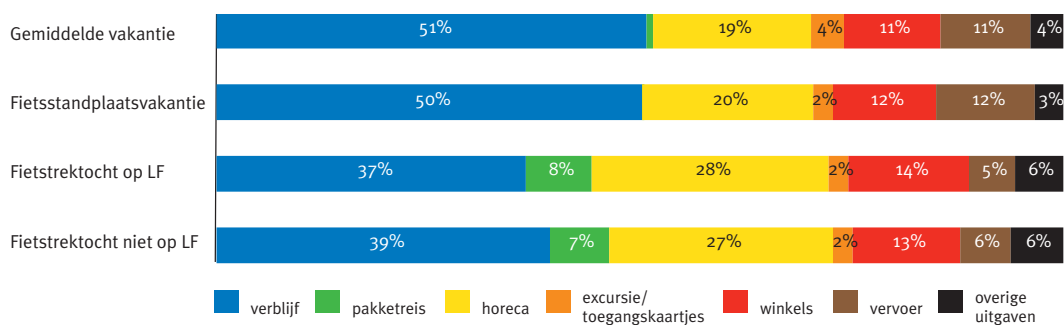
Uit het onderzoek onder de trektochtfietsers in 2017/2018 blijkt dat zij gemiddeld meer uitgeven dan de standplaatsvakantiegeers of de gemiddelde vakantiegeer. Tijdens een trektocht op een LF-route (gemiddeld 10,1 dagen = 47 euro per persoon per dag) wordt per vakantie gemiddeld 438 euro uitgegeven. Aan trektochten waarbij geen LF-route gebruikt wordt, wordt per vakantie (gemiddeld 6,5 dagen = 54 euro per persoon per dag) 318 euro uitgegeven.

Trektochtfietsers geven in totaal circa 66 miljoen euro uit tijdens hun fietstrektochten (LF-gebruikers 49,7 mln euro en niet-LF-gebruikers 16,7 mln euro). Grofweg zal ongeveer 3,5 miljoen van de 66 miljoen in Zeeland terecht komen, aangezien iets meer dan 5% van de kilometers LF-route door Zeeland lopen.

3.10.2 Uitgaven per categorie⁶²

Onderstaande grafiek laat zien hoe de uitgaven van de verschillende soorten vakantiegeers over de verschillende categorieën verdeeld zijn. De grafiek laat duidelijk zien dat het bestedingsgedrag van de fietsstandplaatsvakantiegeer in hoofdlijnen lijkt op dat van de gemiddelde vakantiegeer en dat de beide groepen trektochtfietsers (wel/niet LF) ook behoorlijk op elkaar lijken.

Verdeling uitgaven vakanties over verschillende categorieën

NBTC-NIPO, CVO 2018 en De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019

Bij de gemiddelde vakantie of een fietsstandplaatsvakantie heeft ongeveer de helft van de kosten betrekking op verblijf en ruim een derde wordt uitgegeven in horecagelegenheden, winkels of tijdens het bezoeken van attracties, bezienswaardigheden en/of het ondernemen van excursies.

Tijdens fietstrektochten wordt in verhouding wat minder uitgegeven aan de accommodatie, maar er zijn in deze groep wat meer pakketreizen geboekt (het verschilt per reis wat in het pakket is meegenomen). De trektochtfietsers geven een groter deel (42%-44%) uit in horecagelegenheden en winkels.

⁶⁰ NBTC-NIPO, CVO, april-sept 2018 i.o.v. Fietsplatform.

⁶¹ De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

⁶² Fietsstandplaatsvakanties en gemiddelde vakanties: NBTC NIPO, CVO 2018 en Fietstrektochten: De Afdeling onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019, 2019.

Samenvatting kengetallen

Fietsdagtochten/recreatief fietsen 2018	Zeeland	Nederland
deel inwoners dat recreatief fietst	52%	48%
aantal inwoners dat recreatief fietst	177.000-191.000	8,1 mln
aantal recreatieve fietstochten	4,7 mln	190,7 mln ⁶³
<i>waarvan via knooppuntroutes</i>	600.000	25,4 mln
totale uitgaven	19 mln euro	629 mln euro
rapportcijfer recreatieve fietstocht	8,0	7,8

Fietsvakanties (2018) ⁶⁴	Zeeland	Nederland
aantal vakanties waarin gefietst wordt	289.000	3,1 mln
aantal fietsvakanties <i>minimaal de helft van de dagen gefietst of volgens de consument</i>	86.000	1,1 mln
<i>waarvan fietsstandplaatsvakanties</i>		967.000
<i>fietstrektochten</i>		166.000
totale uitgaven fietsstandplaatsvakanties	21 mln euro	260 mln euro
totale uitgaven fietstrektochten	3,5 mln euro	66 mln euro
rapportcijfer (apr-sep 2015-2016-2018)	8,3	8,3

⁶³ Aantal recreatieve fietstochten (> 1 uur incl. reistijd of als combinatieactiviteit) die Nederlanders vanaf het huisadres maken. Exclusief recreatieve fietstochten in het buitenland en tijdens de vakantie.

⁶⁴ Voor Nederland is gebruik gemaakt van de aantallen van 2018. Op provinciaal niveau wordt het cijfer voor 2018 op basis van het voort-schrijdend 3-jaarsgemiddelde gebruikt.

Bronnen toegelicht

Hieronder een toelichting op de meest gebruikte bronnen in dit rapport.

Continu Vakantieonderzoek (CVO) - 2018

Auteur	NBTC-NIPO Research
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlandse bevolking van 0 jaar en ouder.
Steekproefbron	De steekproef is afkomstig uit de TNS NIPObase; het accesspanel van TNS NIPO.
Steekproefgrootte	Netto n=8.430, representatief voor de gehele Nederlandse bevolking. Dit is het aantal personen dat vier kwartalen heeft geparticipeerd in het onderzoek.
Onderzoeksperiode	De resultaten voor het vakantiejaar 2018 hebben betrekking op de vakanties die zijn ondernomen in de periode van 1 oktober 2017 tot en met 30 september 2018.
Metingen	Vier metingen per jaar (ieder kwartaal) waarin wordt gevraagd naar het vakantiegedrag over de drie maanden daar aan voorafgaand.
Frequentie	Jaarlijks (laatste meting 2018).
Opmerking	In dit onderzoek is een vakantie een fietsvakantie als tijdens minstens de helft van de dagen gefietst wordt.

Stichting Landelijk Fietsplatform laat in het fietsseizoen - april tot en met september - extra vragen meelopen in dit onderzoek onder de Nederlanders die in die periode een binnenlandse (fiets)vakantie hebben ondernomen. In 2018 heeft het Fietsplatform ook gevraagd of de vakantiegeanger zelf de vakantie als fietsvakantie beschouwd.

Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO) - 2018

Auteur	NBTC-NIPO Research
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlandse bevolking van 0 jaar en ouder.
Steekproefbron	De steekproef is afkomstig uit de TNS NIPObase; het accesspanel van TNS NIPO.
Steekproefgrootte	Weekmeting: netto n=375 per week (circa), representatief voor de gehele Nederlandse bevolking. In totaal zijn er in 52 metingen van 16.309 respondenten gegevens over 86.346 activiteiten verzameld. Jaarmeting: netto n=5.174 representatief voor de gehele Nederlandse bevolking.
Onderzoeksperiode	De resultaten van het CVTO hebben betrekking op de uithuizige vrijetijdsactiviteiten die ondernomen zijn in de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.
Metingen	Weekmeting: 52 wekelijkse metingen, waarin wordt gevraagd naar het uithuizige vrijetijds-gedrag in de week daaraan voorafgaand. Jaarmeting: 1 meting in mei, waarin wordt gevraagd naar de participatie en frequentie van alle uithuizige vrijetijdsactiviteiten in het achterliggende jaar.
Frequentie	Driejaarlijks (laatste meting 2018).
Opmerking	Een recreatieve fietstocht is een fietstocht voor het plezier van een uur of langer (incl. eventuele reistijd) - kortere fietstochten worden alleen meegenomen als ze onderdeel zijn van een combinatieactiviteit.

Stichting Landelijk Fietsplatform laat extra vragen meelopen in zowel de weekmetingen als in de jaarmeting van dit onderzoek.

Trektochten in Nederland 2018/2019

Auteur	De Afdeling Onderzoek in opdracht van Stichting Landelijk Fietsplatform
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlanders die een fietstrektocht in eigen land hebben ondernomen.
Steekproefbron	De fietsvakantiegeangers (dus inzet was breder dan alleen de trektocht-fietser) zijn benaderd via nieuwsbrieven of magazines van Nederland-fietsland.nl, Fietsvakantiewinkel, Fietsersbond, Fietsknoop en ANWB en sociale media.
Steekproefgrootte	Netto steekproef = 2842 respondenten waarvan er 1948 ooit een fiets-trektocht in Nederland hebben ondernomen.
Onderzoeksperiode	November 2018 - Januari 2019
Metingen	Er is doorgevraagd naar de fiets(trek)vakanties van de afgelopen twee jaar.
Frequentie	Ad hoc onderzoek - mogelijk in de toekomst herhaald.

De Stichting Landelijk Fietsplatform is het onafhankelijke coördinatiepunt voor het recreatieve fietsen in Nederland. Het fungeert als landelijk kenniscentrum en geeft impulsen aan belangenbehartiging, verdere productontwikkeling en voorlichting/promotie (zie nederlandfietsland.nl). Het Fietsplatform is verantwoordelijk voor het landelijk netwerk van Langeafstand Fietsroutes (LF-routes).

Stichting Landelijk Fietsplatform is initiator van:

© Stichting Landelijk Fietsplatform

Amersfoort, september 2019

Postbus 846, 3800 AV Amersfoort

tel.: 033-4653656

e-mail: info@fietsplatform.nl

internet: www.fietsplatform.nl

www.nederlandfietsland.nl (consumentenportal)

